

Czym są GPP

Zielone zamówienia publiczne (ang. Green Public Procurement - GPP) to proces w ramach którego instytucje publiczne starają się uzyskać towary, usługi i roboty budowlane, których oddziaływanie na środowisko w trakcie ich cyklu życia jest ograniczone w porównaniu do towarów, usług i robot budowlanych o identycznym przeznaczeniu, jakie zostałyby zamówione w innym przypadku.

Czym jest GPP4Growth?

Projekt GPP4Growth łączy doświadczenie i praktyki dziewięciu organów publicznych z Europy w ramach przedsięwzięcia mającego na celu poprawę zdolności tych organów w dziedzinie wdrażania polityki promującej ekoinnowację i rozwój ekologiczny za pomocą "zielonych zamówień publicznych". Europejskie instytucje publiczne wydają 14% całego PKB Unii Europejskiej. Wartość tych wydatków publicznych na towary, usługi i roboty budowlane oszacowano na 1,8 bln EUR rocznie. Tę znaczącą "siłę nabywczą" organów publicznych można wykorzystać w celu pobudzania ekoinnowacji i rozwoju ekologicznego poprzez propagowanie przyjaznych środowisku, zasobooszczędnych towarów i usług.

GPP4Growth

- Nota informacyjna A2.1b -

Sprawozdanie podsumowujące spotkanie Grup Interesariuszy Regionalnych GPP4Growth

Streszczenie

W ramach projektu GPP4Growth zorganizowano łącznie 54 spotkań z Interesariuszami w poszczególnych regionach partnerskich. Podczas ww. spotkań, przedstawiciele instytucji publicznych, będących po stronie nabywcy w procesie udzielania zamówień publicznych oraz podmiotów prywatnych, będących po stronie potencjalnego dostawcy, omawiali możliwości zwiększenia stosowania zielonych zamówień publicznych (GPP) w swoich regionach. Bezpośredni dialog między zainteresowanymi stronami jest uważany za najważniejszy krok w kierunku opracowania przemyślanych planów działań, które powstaną w ramach projektu. W trakcie spotkań pojawiło się kilka kwestii i zaleceń wspólnych wszystkim partnerom, w tym m.in.: znaczenie dzielenia się wiedzą, konieczność stosowania praktycznych narzędzi obliczania kosztów cyklu życia, znaczenie wsparcia na wysokim szczeblu w organizacjach zajmujących się GPP, itp. Kwestie te przedstawiono poniżej.

Wstęp

W ramach działania A2.1 wszystkie dziewięć instytucji partnerskich projektu GPP4Growth zorganizowało po sześć spotkań z Interesariuszami Regionalnymi. W spotkaniach tych uczestniczyli zarówno przedstawiciele sektora publicznego, których rolą będzie wdrażanie i monitorowanie praktyk w zakresie zwiększenia stosowania GPP w procesach udzielania zamówień publicznych, jak i przedstawiciele sektora prywatnego, którzy mogą składać oferty spełniające wymogi GPP w przyszłości.

Aby pomóc w organizacji ww. spotkań i zapewnić pewien stopień spójności ich wyników, opracowano wytyczne i uzgodniono z wyprzedzeniem wspólne tematy do podjęcia podczas każdego z sześciu spotkań w każdym z regionów partnerskich.

Wytyczne dotyczące spotkań

54 spotkania & raporty

Sprawozdanie podsumowujące

Po każdym spotkaniu z Interesariuszami Regionalnymi, zadaniem Partnerów projektu było przygotowanie raportu. Następnie, wszystkie raporty zostały przesłane do Ministerstwa Rolnictwa, Zwierząt Gospodarskich, Rybołówstwa i Zrównoważonego Rozwoju Regionalnego Rządu Andaluzji (Hiszpania), pracownicy którego przygotowali na ich podstawie ogólne "Sprawozdanie podsumowujące". Dokument ten zawiera informacje o tematach, przebiegu oraz wyciągniętych wnioskach i zaleceniach, które pojawiły się w trakcie wszystkich 54 spotkań.

W niniejszej notce przedstawiono informacje dotyczące ww. spotkań. Zebrano dane dotyczące udziału i zaangażowania uczestników w podziale na sektory publiczny i prywatny. Ponadto, przedstawiono najczęściej poruszane kwestie problematyczne w rozwijaniu stosowania zielonych zamówień publicznych. Na koniec przedstawiono wyniki badania ewaluacyjnego zadowolenia Interesariuszy Regionalnych ze zorganizowanych spotkań.

Skład spotkań z Interesariuszami

Tematyka spotkania	Ogólna liczba Interesariuszy	% SEKTOR PUBLICZNY	% SEKTOR PRYWATNY
SEMESTR 1: Ustalenie zasad współpracy w trakcie realizacji projektu GPP4Growth i po jego zakończeniu.	236	75%	25%
SEMESTR 2: Czynniki wpływające na zaangażowanie przedsiębiorstw w ekologiczne przetargi, opinie na temat realizowanych ekologicznych przetargów oraz przykładów wdrażania zielonych zamówień publicznych przez regionalne władze publiczne.	236	56%	44%
SEMESTR 3: Stosowanie ekoetykiety w zielonych zamówieniach publicznych.	242	82%	18%
SEMESTR 4: Propozycje dotyczące stosowania metod liczenia kosztów cyklu życia produktów i usług w zielonych zamówieniach publicznych.	116	80%	20%
SEMESTR 5: Procedury monitorowania i oceny w zielonych zamówieniach publicznych.	267	85%	15%
SEMESTR 6: Wdrażanie Regionalnego Planu Działania w ramach GPP4Growth.	142	73%	27%

Wspólne zagadnienia ze spotkań z Interesariuszami

Dzielenie się wiedzą

Główną potrzebą zgłaszaną przez Interesariuszy było zwiększenie wiedzy na temat GPP. Rozpowszechnianie informacji na temat praktyk i sukcesów w tym zakresie może pomóc w usunięciu niektórych przeszkód związanych z wdrażaniem GPP zarówno w instytucjach publicznych, uwzględniających kryteria ekologiczne w udzielanych zamówieniach, jak i w przypadku prywatnych przedsiębiorstw, które składają oferty w odpowiedzi na nie. Jako pomocne w tym zakresie zgłaszano przykładowe dokumenty przetargowe, które z powodzeniem spełniły wymagane kryteria ekologiczne oraz studia przypadków, wyjaśniające udane inicjatywy w zakresie zamówień publicznych. Podczas kilku spotkań wspomniano również o postulatach ustanowienia regionalnych sieci współpracy lub organizacji regularnych spotkań, podczas których przedsiębiorstwa prywatne mogłyby nawiązywać kontakty z instytucjami publicznymi w celu uzyskania dodatkowych informacji na temat ich wymogów dotyczących GPP. Spotkania takie mogłyby również pomóc publicznym zamawiającym w zdobyciu informacji, jakie "bardziej ekologiczne" opcje poszczególnych produktów i usług są potencjalnie dostępne na rynku.

Wsparcie na wysokim szczeblu

Kwestia wsparcia stosowania GPP na wysokim szczeblu w instytucjach publicznych została poruszona na kilku spotkaniach z Interesariuszami w różnych regionach partnerskich. Brak motywacji politycznej jest postrzegany jako poważna przeszkoda w tym zakresie. Wsparcie ze strony polityków i kierownictwa wysokiego szczebla w instytucjach publicznych ma kluczowe znaczenie, ponieważ to właśnie te podmioty kreują politykę rozwoju w regionach, zatwierdzają finansowanie projektów, itd. Wsparcie na wysokim szczeblu z punktu widzenia politycznego, finansowego, budowania potencjału, a nawet prawnego, ma kluczowe znaczenie dla wdrożenia GPP jako standardowego podejścia w sektorze publicznym.

Spotkanie z Interesariuszami na Uniwersytecie w Patras, Grecja

Spotkanie z Interesariuszami w Mediolanie, Region Lombardia, Włochy

Spotkanie w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Łódzkiego, Łódź, Polska

Spotkanie z Interesariuszami w Antwerpii, Belgia

Spotkanie z Interesariuszami w Sewilli, Andaluzja, Hiszpania

Spotkanie z Interesariuszami w Jęglawie, Region Zemgale, Łotwa

Spotkanie z Interesariuszami w Starej Zagorze, Bułgaria

Platforma elektroniczna

Pomysł, który wielokrotnie pojawiał się w trakcie spotkań z Interesariuszami i który z pewnością mógłby być pomocny w dzieleniu się wiedzą i doświadczeniami, to prowadzenie platformy elektronicznej dotyczącej GPP. Platforma taka mogłaby również zostać wykorzystana do zmniejszenia obciążeń biurokratycznych dla pracowników administracji publicznej poprzez cyfrowe zarządzanie niektórymi procesami udzielania zamówień, w szczególności wielokrotnymi interakcjami z potencjalnymi dostawcami, którzy uczestniczą w przetargach i otrzymują zamówienia. Zaproponowano również, że platforma mogłaby zawierać bazę danych dostawców i ich referencje w zakresie ekologii, pokazujące, jakie produkty lub usługi są przez nich oferowane i które są już certyfikowane pod kątem niektórych ekoetykiel. Za pośrednictwem tej platformy można by uzyskać dostęp do ekologicznych kryteriów UE dla różnych kategorii produktów wraz z wszelkimi narzędziami do obliczania kosztów cyklu życia oraz dostarczać przykłady "zielonych" dokumentów dotyczących zamówień publicznych.

Publikując i promując zaproszenia do składania ofert za pośrednictwem takiej platformy, mogłaby ona stać się punktem kompleksowej obsługi dla prywatnych przedsiębiorstw oraz miejscem, w którym mogłyby one czerpać wiedzę o zielonych zamówieniach publicznych, przedstawiać własną ofertę w zakresie GPP, a także znaleźć możliwości aplikowania o udzielenie zamówienia.

Budowanie potencjału w sektorze publicznym i prywatnym

Oprócz wymiany wiedzy i doświadczeń oraz propozycji prowadzenia elektronicznej platformy służącej temu celowi, podczas spotkań z Interesariuszami kilkakrotnie pojawiła się potrzeba organizacji szkoleń z zakresu GPP. Podczas niektórych spotkaniach zauważono, że państwo powinno wspierać budowanie potencjału pracowników sektora publicznego poprzez zapewnienie szkoleń, szczególnie biorąc pod uwagę, że pracownicy ci będą w przyszłości coraz częściej wdrażać i monitorować praktyki w zakresie GPP. Wspomniano również, że państwo powinno być skłonne do przyjmowania i wspierania wspólnych przedsięwzięć w zakresie zamówień w lokalnych instytucjach publicznych, w których liczba pracowników zajmujących się zamówieniami może być niewystarczająca, aby z powodzeniem wdrażać i monitorować GPP.

Za istotną kwestię uznano również budowanie potencjału po stronie dostawców. Byłoby bezcelowe, aby nabywcy na rynku byli doskonale przygotowani do składania wniosków o bardziej ekologiczne opcje, jeżeli potencjalni dostawcy po prostu nie wiedzą, jak odpowiedzieć na taki wniosek. Prywatne przedsiębiorstwa mogą potrzebować szkoleń w zakresie administracyjnego i praktycznego przestrzegania ekologicznych kryteriów udzielania zamówień, które mogą nie być im znane. Stały dialog między dostawcami a instytucjami publicznymi jest niezbędny w celu poprawy zdolności dostawców do konkurencyjności w zakresie GPP w dłuższej perspektywie. Podczas szeregu spotkań dla Interesariuszy zalecono stopniowe i oparte na współpracy podejście do wdrażania zielonych zamówień publicznych.

Narzędzia do obliczania kosztów cyklu życia – Life Cycle Costing (LCC)

Podczas wielu spotkań została również zgłoszona potrzeba praktycznych, łatwo dostępnych narzędzi do obliczania kosztów cyklu życia (LCC) dla różnych produktów i usług. Zrozumienie podejścia opartego na LCC pomaga pokonać jedną z głównych przeszkód w zakresie wdrażania GPP: pogląd, że zamówienia „ekologiczne” są droższe. Stosując narzędzia LCC można wykazać, że w dłuższej perspektywie czasowej sytuacja ta kształtuje się inaczej.

Istniejące metody i narzędzia LCC mogą stanowić kolejną inicjatywę w zakresie zwiększenia stosowania GPP. Jeżeli jednak takie podejście ma stać się standardowym wśród zamawiających, konieczne jest przygotowanie obiektywnych i wiarygodnych metod LCC dla większej liczby kategorii produktów i usług. Ważne jest również promowanie podejścia opartego na LCC wśród potencjalnych dostawców, aby mogli oni przygotować odpowiednie informacje w zakresie swoich ofert.

Zwiększona świadomość w zakresie LCC spowoduje również, że inne koncepcje związane z GPP wysuną się na pierwszy plan w świadomości zamawiających i dostawców.

Spotkanie z Interesariuszami
w Dublinie, Irlandia

Spotkanie z Interesariuszami
na Malcie

Narzędzia do obliczania kosztów cyklu życia – Life Cycle Costing (LCC) cd.

Przykładem może być znaczenie jakości i trwałości produktów. Tanie produkty, które szybko i łatwo się zużywają i muszą być wymieniane, stanowią absolutną antytezę tego, co GPP mają nadzieję osiągnąć w zakresie efektywnego gospodarowania zasobami. Podobnie, leasing produktów zamiast ich kupowania, użytkowania, a następnie wyrzucania, może stanowić odpowiednią strategię zakupową dla niektórych kategorii produktów i pomóc rynkowi w przejściu do mniej marnotrawnego i bardziej cyrkularnego modelu zarządzania. Informowanie społeczeństwa o LCC może pomóc w zwiększeniu ogólnego popytu na bardziej zrównoważone produkty na rynku, zachęcając tym samym prywatne przedsiębiorstwa do dostarczania bardziej ekologicznych opcji.

Monitorowanie GPP

Inną ważną kwestią poruszoną przez Interesariuszy była potrzeba monitorowania zielonych zamówień publicznych. Audyty przeprowadzane po udzieleniu zamówienia przez publicznych zamawiających (nabywców) uznano za kluczowe do skutecznego wdrożenia zielonych zamówień publicznych. Działania te dałyby gwarancję, że dostawcy wywiązują się ze swoich zobowiązań w zakresie ochrony środowiska zagwarantowanych w ich przetargach. Ponadto, gdyby rzeczywisty wpływ GPP nie został zmierzony w celu wykazania jego wartości i korzyści, działania podejmowane w celu zwiększenia stosowania zielonych zamówień publicznych byłyby trudne to wdrożenia.

Podsumowując, wdrażanie zielonych zamówień publicznych powinno być również monitorowane. Przeprowadzenie pomiarów, porównywanie i premiowanie udanych przypadków wprowadzenia GPP w instytucjach publicznych może stanowić czynnik motywujący, który zachęciłby więcej organizacji do stosowania proekologicznych praktyk w ich procesach udzielania zamówień.

Ocena spotkań z Interesariuszami w ramach projektu GPP4Growth

- 97% uczestników określiło swój poziom zadowolenia ze spotkań jako “zadowolający” lub “bardzo zadowolający”;
- 93% uczestników zadeklarowało, że w trakcie spotkań zostały rozwiązane ich problemy i/lub wątpliwości;
- Większość uczestników (96%) zgodziła się z tym, że:
  - nawiązali użyteczne kontakty zawodowe do swojej codziennej pracy;
  - zdobyłą wiedzę wykorzystali w swojej codziennej pracy.
- 89% uczestników uznało, że liczba spotkań (po sześć w każdym regionie partnerskim) jest odpowiednia do opracowania planów działania;
- 96% uczestników stwierdziło, że ponownie weźmie udział w takich projektach jak GPP4Growth.

Dalsze informacje

Niniejszą notę informacyjną przekazał Departament Komunikacji, Działań w Dziedzinie Klimatu i Środowiska Republiki Irlandii. Opiera się ona na raporcie przygotowanym przez Ministerstwo Rolnictwa, Zwierząt Gospodarskich, Rybołówstwa i Zrównoważonego Rozwoju w Rządzie Regionalnym Andaluzji. Pełny raport zatytułowano “Zielone zamówienia publiczne na rzecz zasobooszczędnego rozwoju regionalnego: A2.1 Sprawozdanie podsumowujące” i może zostać udostępniony na życzenie.

Więcej informacji na stronie projektu: [GPP4Growth](#)